

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอน
วรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

นางสาว มัลลิกา พุดสวัสดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-568-096-9

011398

i 17002618

OPINIONS OF UPPER SECONDARY SCHOOL TEACHERS AND
STUDENTS CONCERNING POETRY INSTRUCTION
IN WANAVICHAK THAI TEXTBOOKS

Miss Mallika Poonsawat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

โดย

นางสาว มัลลิกา พูลสวัสดิ์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประคินทร์ บุนนาค

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคินทร์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *อินทร์พรหม* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม)

..... *สุจิต เพียรชอบ* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ)

..... *สุวัฒนา อุทัยรัตน์* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์

ชื่อนิติกร

นางสาว มัลลิกา พูลสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิต เพ็ชรทอง

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักขณ์ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด สำหรับตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 58 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 290 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 15 แห่งในกรุงเทพมหานคร และข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมทั้งเสนอผลในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า วัตถุประสงค์ในการสอนวรรณกรรมร้อยกรองที่ครูเน้นในระดับมากได้แก่ การที่นักเรียนสามารถอธิบายคติธรรมและข้อคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องได้ วิเคราะห์ลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครได้อย่างมีเหตุผล เปรียบเทียบสิ่งที่ปรากฏ

ในวรรณกรรมร้อยกรองกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น สภาพของบ้านเมือง ชีวิตความเป็นอยู่
ได้ ส่วนวัตถุประสงค์ที่นักเรียนเห็นว่ามีภาระในระดั้มากได้แก่ การที่นักเรียนสามารถตี
ความและถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง วิจารณ์ลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครได้อย่างมี
เหตุผล และอธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ ได้

วิธีสอน ที่ครูและนักเรียนเห็นตรงกันว่าใช้ในระดับมากคือ การสอนแนวทักษะ
สัมพันธ์

กิจกรรมในห้องเรียน ที่ครูจัดในระดับมากได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
การที่ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะด้วยตนเอง แล้วฝึกให้นักเรียนอ่าน และการฝึกอ่าน
เนื้อเรื่องในใจ ส่วนกิจกรรมในห้องเรียนที่นักเรียนเห็นว่าจัดในระดับมากได้แก่ การให้
ถอดคำประพันธ์ การที่ครูสาธิตการอ่านทำนองเสนาะด้วยตนเองแล้วฝึกให้นักเรียนอ่าน และ
การแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อให้อ่านรายงาน และรายงานหน้าชั้น

กิจกรรมนอกห้องเรียน ที่ครูและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าจัดในระดับมากคือ
การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันสุนทรภู่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น

สื่อการสอน ที่ครูใช้ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือเอกสารที่นอกเหนือจากตำรา
เรียน และแผ่นเสียงหรือเทปบันทึกเสียง

ช่วงเวลา ในการวัดและประเมินผลที่ครูใช้ในระดับมาก ได้แก่ การวัดและ
ประเมินผลเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง และการวัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนมากกว่า
หนึ่งเรื่องแล้วแต่ความยากง่ายของบทเรียน

วิธีการวัดและประเมินผล ที่ครูและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าใช้ในระดับมาก
ได้แก่ การให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า และอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการให้ทำ
แบบฝึกหัดเป็นการบ้าน

ในการวัดและประเมินผล ครูและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่าสิ่งที่เน้นในระดับ
มาก คือ ความเข้าใจในวรรณกรรมร้อยกรอง

ปัญหาของนักเรียนในการเรียนวรรณกรรมร้อยกรองได้แก่ มีศัพท์ยาก ทำให้ไม่เข้าใจความหมาย อ่านทำนองเสนาะไม่ถูกต้อง ไม่มีความสามารถในการถอดคำประพันธ์ และแต่งคำประพันธ์ ส่วนปัญหาของครูในการสอนวรรณกรรมร้อยกรองได้แก่ ปัญหาในการขาดความสนใจของนักเรียน วิธีสอน สื่อการสอน และตำราอ้างอิง ขอเสนอแนะจากครูและนักเรียนได้แก่ ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ครูควรใช้สื่อการสอนประกอบ และควรใช้วิธีการสอนที่สนุกสนานโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of Upper Secondary School
Teachers and Students Concerning Poetry
Instruction in Wanavichak Thai Textbooks
Name Miss Mallika Poonsawat
Thesis Advisor Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed.D.
Department Secondary Education
Academic Year 1983

ABSTRACT

The Purpose of the Study

To study opinions of upper secondary school teachers and students concerning poetry instruction in Wanavichak Thai textbooks, about objectives, methods of teaching, activities, instructional media and evaluation.

Procedures

Two questionnaires were constructed and used in collecting data from the samples consisted of 58 Thai language teachers and 290 students from 15 secondary schools in Bangkok Metropolitan. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and presented in table and descriptive form.

Results

The result of the study revealed that :-

The objectives in teaching poetry on which teachers focused at the high level were to encourage students' ability in explaining moral principles and ideas in each story, to criticize actors' characteristics and actions effectively, to compare events in poetry and what happened at the present time, for example, the situation of the city, and ways of life. Students agreed that objectives focused at the high level were students' ability to interpret and translate poetry correctly, to criticize actors' characteristics and actions effectively and to define vocabularies.

Teachers and students agreed that instructional methods used at the high level were **integrative method**.

The classroom activities teachers used at the high level were to do exercises at the end of each lesson, to practice reading poetry after teachers' demonstration and to read silently. Students agreed that classroom activities used at the high level were to interpret poetry into prose, to practice reading poetry after teachers' demonstration and to present reports in groups.

Teachers and students agreed that out-of-class activities used at the high level was the exhibition on remarkable days e.g. Sunthorn Phu's Day, the Buddhist Lent etc.

The instructional media that teachers used at the high level were books and records or tape-cassettes.

The time of evaluation teachers used at the high level was at the end of each lesson or more than one lesson, depended on each lesson.

Teachers and students agreed that the techniques of evaluation used at the high level were oral response, discussion and homework.

Teachers and students agreed that the measurement and evaluation focused at the high level was understanding poetry.

The students' problems in learning poetry were the inability to understand difficult vocabularies, to read poetry correctly, to interpret and to write poetry, while teachers' problems were lack of students' interest, instructional methods, instructional media and reserved books. Teachers and students suggested that seminar concerning learning and teaching Thai should be held, teachers should use instructional media and use interesting instructional methods by allowing students to participate in the activities.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจพิจารณาแก้ไขเนื้อหาสาระตลอดมา พร้อมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธา พิณีภูวคัล รองศาสตราจารย์ มุขณา ทวีสุข และ อาจารย์ อัครา บุญทิพย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถาม

ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดภาษาไทย อาจารย์ และนักเรียน จึงขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ อาจารย์ เทียนตา ไม้งันทน์ อาจารย์ เขียมจันทร์ ทลีสกุล อาจารย์ วัลลภา วิทยารักษ์ อาจารย์ ชุติ ชัชวาลกิจ และ อาจารย์ สิรีวัฒน์ ลายกนก อีกทั้งเพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ได้กรุณาช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณตา คุณยาย แม่ และน้า ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

มัลลิกา พูลสวัสดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	๕
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวรรณกรรมร้อยกรอง	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
ตัวอย่างประชากร	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ

ฉ
หน้า

บทที่		
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	80
ก.	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	81
ข.	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	82
ค.	แบบสอบถาม	83
ประวัติผู้เขียน	98

คุรุศาสตร์วิทยาทรรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

3
หน้า

ตารางที่

1	สถานภาพของครู	38
2	สถานภาพของนักเรียน	39
3	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราวิศุประสงศ์	40
4	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราวิธีสอน	43
5	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราการจัดกิจกรรมในห้องเรียน	45
6	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน	47
7	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราสื่อการสอน	49
8	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราช่วงเวลาที่ใช้ฝึกและประเมินผล	50
9	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร ในตำราวิธีการฝึกและประเมินผล	51

รายการตารางประกอบ

ท

หน้า

ตารางที่

- 10 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียน
การสอนวรรณกรรมร้อยกรองในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร
ในคานการวิศและประเมินผลที่ครูเเนงหนัก 52

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย